

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

inde på spørgsmålet om mælkeordningen, set i relation til det her foreliggende lovforslag. Jeg vil om dette spørgsmål gerne sige, at baggrunden for loven af 5. august 1940 om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde var den vældige fordyrelse, mælken var genstand for på sin gang fra produktionsstedet til forbrugeren i byerne. Jeg kan således eksempelvis nævne, at mælkenes pris på vejen fra landmandens stalddør til forbrugeren i København steg med ikke mindre end 100 pct. Man fandt dengang — og det var en konservativ minister, der fremsatte lovforslaget — at der måtte rådes bod på dette forhold, og at målet kun kunne nås gennem en centralisering af mælkenes behandling og fordeling, alt efter de indenfor de forskellige områder foreliggende særlige forhold. Den rationalisering af mælkehandelen, som i henhold til loven af 1940 er gennemført i praktisk talt samtlige landets byer, har da også medført betydelige resultater for forbrugerne. For Københavns vedkommende er stigningen i mælkenes pris fra stalddør til forbruger blevet nedsat fra 100 pct. til 50 pct. — og dette vel at mærke efter at de fornødne korrektioner er foretaget for statstilskud m. v. Det kan ikke nytte, at det ærede medlem hr. Tholstrup vil forsøge at benægte dette, for det er en kendsgerning.

Det er ikke min mening med disse bemærkninger at ville optage en debat om mælkeordningens betydning. Dette spørgsmål undersøges jo for tiden i en kommission, der ventes at afslutte sit arbejde inden længe, og vi må vel derfor foreløbig afvente kommissionens betænkning.

I det hele taget er der med denne lovgivning tilsigtet en varetagelse af almenvellets interesser, og i spørgsmålet, som det ærede medlem hr. Anker Lau stiller angående forholdet mellem målsætningerne, erhvervsfriheden og effektiviteten, vil jeg gerne præcisere, at målsætningerne må afvejes overfor hinanden. Jeg beder det ærede medlem ikke lægge for meget i, at lovforslaget og kommissionen har givet målsætningen forskellig prioritet; men jeg vil gerne benytte lejligheden til at fastslå, at jeg lægger overordentlig stor vægt såvel på erhvervslivets frihed som på effektiviteten. Dette

gælder mælkeordningen, som jeg lige omtalte, og det gælder også andre områder.

Til det ærede medlem hr. Tholstrup vil jeg gerne sige, at jeg efter drøftelserne foreleden vil finde det naturligt, at hans lovforslag går med ind i udvalgsarbejdet. Hvad angår USA, har det ærede medlem hr. Tholstrup en vis evne til at se USA i forklarelsens skær; men mon det ærede medlem, med sit kendskab til den amerikanske lovgivning, er helt indforstået med, at skal man undgå, at forbudet mod karteller bliver andet end et slag i luften, må der til lovgivningen knyttes organer, som har til formål at overvåge denne lovgivning? I USA har man såvel en stor afdeling af justitsministeriet som et særligt undersøgelsesorgan, Federal Trade Commission, der overvåger monopollovgivningen. Personlig har jeg ikke så nøje kendskab til USAs erhvervsliv, men jeg deltog for et års tid siden i en studierejse vedrørende levnedsmiddelhandel, og det var ganske klart, at der indenfor dette område foregik en koncentration. Der var i det sidste tiår blevet nedlagt ca. 100 000 butikker, og de største butikker — de såkaldte supermarkets — var i stadig fremgang. Jeg tror derfor, man skal være noget varsom med at søge forbillede så langt borte fra. Mon det ikke var mere naturligt at betragte synspunktet udfra en specielt dansk problemstilling?

Må jeg til slut sige, at lovforslaget, som det nu foreligger, efter min bedste overbevisning er vel afbalanceret. Vi er gået væk fra den generelle maksimalprisbeføjelse. Forhåndsgodkendelsen af prisforhøjelser er kun med som en overgangsbestemmelse. Vi har fulgt kritikken af, at domstolene var skudt ud til fordel for ankenævn. Straffebestemmelserne er blevet begrænset og mildnet, og det er pålagt myndighederne at motivere alle afgørelser. Jeg har ment det rigtigt på disse felter at imødekomme de synspunkter, der er fremkommet fra erhvervsside, og det er på samme tid min opfattelse, at forslaget gør det muligt at varetage de almene interesser, der her foreligger, og at føre udviklingen i den rigtige retning.

Jeg er helt enig med de ærede ordførere, der har givet udtryk for, at dette er et